

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА ІНТЕРПРЕТОЛОГІЇ ТА АНАЛІЗУ МУЗИКИ
Elective University course
Course Syllabus

**ENIGMA OF SILVESTROV'S SYMPHONIES:
ANALYSIS & INTERPRETATION**

Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень	Курс	2, 3, 4
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	3, 5, 7
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	3
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійні програми	Музикознавство та композиція	Лекції	-
	Сольне інструментальне та вокальне виконавство	Семінари	-
	Оркестрова майстерність	Практичні	32
	Хорове та оперно-симфонічне виконавство	Індивідуальні	-
		Самостійна робота	58
Статус	Вибіркова	Семестровий контроль	Залік

Інформація про викладачів

ПІБ, посада	ЩЕЛКАНОВА Світлана Олександрівна
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/interpretation-and-analysis-of-music/Shchelkanova_2022.pdf

e-mail	cvetlanakabasova@gmail.com
--------	--

Анотація навчальної дисципліни.

Силабус навчальної дисципліни «Enigma of Silvestrov's Symphonies: Analysis & Interpretation» складено відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалавра та навчальних планів, згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи організації навчання. Силабус визначає обсяг знань здобувачів освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення дисципліни; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування здібності аналізу та інтерпретування сучасних симфонічних творів, розуміння драматургії аklasичної симфонії на прикладі творів для симфонічного оркестру Валентина Сильвестрова.

Опановуючи навчальну дисципліну, здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- специфіку кроскультурних контекстних зв'язків та вплив митців «київського авангарду» на формування творчої особистості Валентина Сильвестрова;
- особливості еволюції стилю композитора;
- роль і місце симфонічної творчості Валентина Сильвестрова в розвитку української та світової музичної культури;
- онтологічні засади трансформації структурно-семантичного інваріанта жанра симфонії
- базові принципи методології аналізу аklasичної симфонії.

Уміти:

- використовувати отримані знання на практиці;
- володіти базовими знаннями методології аналізу та аналітичної інтерпретації симфонії;
- створити власну інтерпретативну концепцію на підставі запропонованого алгоритму аналізу твору.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних компетентностей**:

- **ЗК2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

спеціальних (фахових) компетентностей:

- СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.
- СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.
- СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання.

У результаті навчання здобувач освіти повинен:

- ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

Перелік тем

- Тема 1. Класичне vs аklasичне: дійсно різні? Буття жанрового інваріанта симфонії.
- Тема 2. Поетика симфонії. *Ното-* концепт: його можливості та обмеження.
- Тема 3. *Ното Ludens*. Симфонія №1: початок творчого шляху Валентина Сильвестрова.
- Тема 4. Синергія митців «київського авангарду». Камерна симфонія «Спектри»: у пошуках нової виразності.

- Тема 5. Час і простір *космічних пасторалей*. *Musica Mundana* Симфонії №2. Симфонія №3 «Есхатофонія».
- Тема 6. На шляху до *Musica Humana*: ліричний дискурс Симфонії №4
- Тема 7. New Сильвестров 1980-х: *Post-* концепція. Симфонія №5. Симфонічна поема Постлюдія.
- Тема 8. *Мета-* концепція. Метамузика. Метавальс. Симфонічні твори 1990-х.
- Тема 9. Симфонії пізнього періоду. Постмодерн: *Pro et Contra*.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують аудиторні практичні заняття. У процесі самостійної роботи здобувачі поглиблено вивчають матеріал навчальної дисципліни, виконують запропоновані завдання.

Навчальні ресурси

Навчання проводиться за допомогою сервісів Zoom, Google Meet, Google Drive, Google Таблиці, Документи Google. Користування сервісами безкоштовне на основі ліцензії Cloud Identity Free Edition.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Залік (диференційований залік) – форма семестрового контролю результатів навчання здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за всіма видами робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Для навчальної дисципліни, з якої передбачено залік (диференційований залік), підсумкова оцінка виставляється за результатами поточних контролів за 100-бальною шкалою.

Відповідність видів контролю та балів оцінювання

90-100-А-відмінно. Здобувач володіє знаннями навчальної дисципліни на високому рівні; оволодів професійною термінологією; чітко розуміє логічні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами; опрацьовує матеріал на творчому рівні та використовує певний обсяг позапрограмного матеріалу; виконує стандартні завдання та деякі завдання підвищеної складності; самостійно працює із додатковим матеріалом навчальної дисципліни.

82-89-В-добре. Здобувач володіє знаннями навчальної дисципліни на достатньому рівні; володіє професійною термінологією; робить узагальнення, іноді наводить власні висновки; знаходить логічні зв'язки між окремими темами дисципліни; виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно виправити.

75-81-С-добре. Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні

типових практичних завдань, але допускає окремі неточності; вміє пояснити положення виконаних завдань.

64-74-D-задовільно. Здобувач володіє знаннями навчальної дисципліни на середньому рівні; знає професійну термінологію, може дати визначення майже усіх термінів; виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно пояснити; не виявляє самостійного творчого мислення та ініціативи під час навчальних занять.

60-63-E-задовільно. Здобувач має певні знання, передбачені програмою навчальної дисципліни; із труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань; виконання контрольних завдань значно формалізовано.

35-59-FX-незадовільно (із можливістю повторного складання). Здобувач володіє знаннями навчального курсу на початковому рівні; знає професійну термінологію, може дати визначення лише деяких термінів, пояснює їх спрощено; виконує стандартні завдання з грубими помилками; не виявляє пізнавального інтересу до навчальної дисципліни; працює безсистемно; виконує тільки окремі завдання.

1-34-F-незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни; знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.

Інклюзивне навчання.

Навчальна дисципліна може викладатися здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика навчальної дисципліни

Викладання дисципліни відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І.П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І.П. Котляревського».

Рекомендовані джерела:

1. Гумбрехт Г. У. Розладнаний час / пер. з англ. І. Іващенко. Харків : Ist Publishing, 2019. 104 с.
2. Екранний світ Сергія Параджанова. Київ : Дух і літера, 2014. 336 с.
3. Жалейко Д. М. Кітч та його трансформація у творчості Валентина Сильвестрова : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / Харківський нац. ун-т імені І.П. Котляревського. Харків, 2016. 19 с.
4. Зінькевич О. Український авангард: загальна картина // Зінькевич Е. MUNDUS MUSICAE. Київ : Задруга, 2007. С. 327-331

5. Ільїна А. Постлюдійність у творчості Валентина Сильвестрова як дзеркало духовного надбання культурної традиції // Науковий вісник НМАУ імені П.І. Чайковського. Київ. 2010. Вип. 85. С. 281-299.
6. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. Львів: Наук. тов. ім. Шевченка; Українознавча біб-ка НТШ, 2000. 285 с.
7. Майденберг-Тодорова К. І. Алеаторно-сонористична композиція як інтерпретативний феномен у контексті сучасної музичної поетики: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Одеса, 2014. 18 с.
8. Мельник Л. Необарокові тенденції в музиці ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : спец. 17.00.03. Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. К., 2004. 19 с.
9. Михайлова О. Про структурно-семантичний інваріант симфоній В. Сильвестрова // Українське музикознавство : наук.-метод. зб. : НМАУ імені П. І. Чайковського, Київ. 1998. Вип. 28. С. 164–173.
10. Ніколаєвська Ю. Номо Interpretatus в музичному мистецтві ХХ – початку ХХІ століть: монографія. Харків: Факт, 2020. 576 с.
11. Павлишин С. Валентин Сильвестров. Київ : Муз. Україна, 1989. 88 с.
12. Романюк І. «Картина світу» в системі категорії аналізу музики (на прикладах української музичної культури) : автореф. дис. канд. мистецтвознав. Харків, 2009. 21 с.
13. Рябуха Н. Трансформація звукового образу світу в фортепіанній культурі: онто-сонологічний підхід. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства. Харків, 2017. 456 с.
14. Сильвестров В. Дочекатися музики. Лекції-бесіди. Київ : Дух і літера, 2011. 376 с.
15. Сильвестров В. Симфонія №4 для струнних та мідних духових інструментів. Партитура. Київ : Музична Україна, 1986 с.
16. Сильвестров В. Симфонія №2 для флейти, ударних, фортепіано та струнного оркестру. Партитура. Київ : Музична Україна, 1978. 30 с.
17. Щелканова С. Образ людини в ранніх симфоніях Валентина Сильвестрова: онтологічний підхід // Часопис НМАУ ім. П. І. Чайковського. 2018. №2 (39). С. 19-29.
18. Щелканова С. Поэтика Musica Mundana в Симфонии №2 В. Сильвестрова // The European Journal of Arts. №1 2020. С. 112-120
19. Bolesławska B. The Symphony and Symphonic Thinking in Polish Music Since 1956. London : Routledge. 266 p.
20. Griffiths P. Modern Music and After. New York : Oxford University Press, 2010. 456 p.
21. Schmelz P. Valentin Silvestrov and The Echoes of Music History // The Journal of Musicology. University of California Press, Vol. 31 N 2. p.231-271.
22. Shapovalova, L.; Romaniuk, I.; Chernyavska, M.; Shchelkanova, S. Early (Avant-Garde) Symphonies by Valentin Silvestrov as a Sound Universe. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*. 2021. Volume: 66 Issue: 1 Pages: 329-343.

23. Silvestrov V. Eschatophonie. Sinfonie Nr.3 for large symphony orchestra. Score. M.P. Belaieff Mainz, 2002. 101 p.
24. Silvestrov V. Sinfonie Nr. 1 für großes Sinfonieorchester (1963/1974) Partitur. M.P. Belaieff Schott Music GmbH & Co. KG, Mainz
25. Silvestrov V. Spectres. Symphony in three movements for chamber orchestra. Partitur. M.P. Belaieff Schott Music GmbH & Co. KG, Mainz